هەر بە بیرهێنانەوە، بە سادەیی.. ئەحمەد ڕەسوڵ

ئەم سەرەک حزب و دەوڵەتانەی خوارەوە، مشتەکن لە خەرواری ئەوانەی خاوەن دەسەڵاتەکی گەورەی سەربازیی، ئابوریی و کارگێڕیی بوون بە دیپلۆماسییەت و پەیوەندیشیان بە ووڵاتانی دنیاوە و دەسەڵاتدارێتییەکی لە شکان نەهاتووی ئاسنینیان دامەزراندبوو سەرباری لایەنگیریی ملیۆنیی لەلایەن دانیشتوانەوە بەیان. بە هەموویان ڕووخان و نووچدانی دەسەڵاتدارێتییەکەیان و دواتر بە دادگایی گەیاندن یان تیربارانکردن و تەفروتونا بوونیان، لەلای خۆیان، خەڵک و تۆ بڵێ دنیاش لە وەهمێک یان خەیاڵێک زیاتر نەبوو. ئەمانە سەرباری جیاوازییان لە ئایدیۆلۆژیای سیاسیی و شێوازی بەدەسەڵات گەیشتنیان و جۆری حوکمڕانێتییان، هەموویان هاوبەش بوون لە ئەشکەنجەدان “بە ئاست و شێوازی جیاواز” ی هاونیشتمانییان و داسەپاندنی دەسەڵاتدارێتییەکی دیکتاتۆریی بەبەکارهێنانی هەموو جۆرەکانی توندوتیژیی و فشاردانان لەسەر خەڵک و هەژموونکردن بەسەر ڕۆح و سایکۆلۆژیای هاونیشتمانییان و دەزگاکانی ڕاگەیاندن.

هەموویان پێکڕا، دەزگاکانی خوێندن و پەروەردەیان بەکارهێنابوو وەکو ڕێگایەک بۆ خۆبەرهەمهێنانەوە لە دەروون و زەینی تاک و گروپە جیاوازەکانی کۆمەڵگادا نەوە لە دوای نەوەدا بۆ خۆ بە گەورە و پاڵەوان کردن تا ئاستی خۆ بە پیرۆزکردن. هەموویان ناعەدالەتییان تا نێو هەناوی کۆمەڵگا و نێو قووڵایی دەزگاکان بردبوو. لە نێو هەموو سیستەمە جۆراوجۆرەکانی سایەی ئەم مرۆڤە نەخۆشە دەسەڵاتخوازانەدا، گاپی نێوان خەڵک بە گشتی لەلایەک و سەرانی سەرەوەی حزب، حکومەت و دەسەڵاتدارێتیی یان بنەماڵەی ئەم عاشقە هیستیرییانەی دەسەڵات لەلایەکیترەوە هێندە گەورە بوو لە هەموو ڕووەکانی ئابووریی، سیاسیی، ئیداریی، شێوەی ژیان و ئاستی گوزەران، بەها و کەرامەتی ئینسانیی لە دەرەوەی هەر پێوانە، هەڵسەنگاندن و بەراوردکردنێک بوو.

هەموویان پێیانوابوو “هەروەها ڕایانگەیاندبوو بە دەیان شێواز و ڕێگەی جیاواز و هەروەها بە گوزارش و گوتاری جۆراوجۆر هەزاران پاتەیان کردبووەوە” کە هیچ کەس و لایەنێک لە نێو کۆمەڵگادا لە ئەوان دڵسۆزتر و بە ویژدانتر نییە لە پێناوی هاونیشتمانییان و نیشتماندا. هیچ کەس و لایەنێک لە ئەوان باشتر، داناتر و حەکیمتر نییە لە پێناوی خەڵک و خاکدا. هیچ کەس و لایەنێک لە ئەوان

ووریاتر، ئازاتر، بەهێزتر و خاوەن دەسەڵاتتر نییە.
هەموویان هەرچی یاسا و دەستوری وڵاتەکە هەیە خستیانە ژێر پێیانەوە، یان یاسا و دەستورەکیان دانا و نووسییەوە کە لە خزمەت دەسەڵات و مانەوەی هەمیشەیی خۆیان و نەوەکانیاندا بێت لە جاهو جەلالی دەسەڵاتدارێتییەکانیاندا. هەموویان هێزی سەربازیی و چەکداری حزب یان وڵاتییان کرد بە هێزی پارێزەری خۆیان، بەرژەوەندییەکانیان، دەسەڵات و دەسەڵاتدارێتییەکەیان.
تەیاندایە، ڕەوایەتی شۆڕشگێڕیی و خەباتی ڕزگاریی نەتەوە، گەل و هاونیشتمانییانی وڵاتەکەی وەکو مەداڵی زێڕین و ئەڵماس لە ئێخەی خۆی دابوو و بەو هۆیەوە دەسەڵاتی ڕەهای خۆی بەسەر ژیان و چارەنوسی خەڵکی وڵاتەکەیدا سەپاندبوو. تەیاندایە بە ناوی شۆڕشی کۆمیونیستی و خەبات بۆ یەکسانیی و ئازادیی، دۆزەخێکی بۆ خەڵکەکەی بەرپا کردبوو.
تەیاندایە لە ژێر ناوی نەتەوەچێتییەوە، سوار سەروملی نەتەوەکەی بوو بوو و وڵاتەکەی بە کردبوون بە زیندانێکی گەورە. تەیاندایە لە ژێر ناونیشانی دژایەتیکردنی ئیمپریالیزمی جیهانی، سەرمایەداری و ...هتد وڵاتەکەی بە خاک و ئاو، سامانی ژێر زەوی و سەر زەوی و تە بەڵێ بە خەڵکەکەشییەوە لەسەر خۆی و بنەماڵەکەی یان حزبەکەی "هەڵبەت سەرانی زلی حزب و بازنەیەکی هەرە تەسکی سەرەوەی حزب و دەوڵەت" تاپۆ کردبوو.
تەیاندایە بە دروشمگەلی قەبەی وەکو پارێزەری ئایین، یەکپارچەیی وڵات، زمان و نەتەوە یان خۆشگوزەرانیی و ئازادیی گەل و نیشتمانەکەی، هەژاریی و گوزەرانێکی خراپ، ستەم، زیندان و سێدارەی بە هاونیشتمانییانی پێشکەشکردبوو.
تەیاندایە لە هەموو بۆنە گەورە و گرنگە جیهانییەکاندا وەکو پیاوێکی گەورە و بەهێزی جیهان و سەرۆکی دەوڵەت یان ئیمپراتۆریەتێکی گەورە ڕێز و ستایشی پێشکەشکرا و هەموو دنیا دەست و دلسۆزی بوو، بەڵام هەر ئەوەندەی خەڵک لێی هەستا و ڕاپەڕی، هەموو دنیا بە دەستان و دەسەزانییەوە نەوەکو هاوکارییان نەکرد و پشتیان تێکرد بەڵکو تەنانەت خۆیان لە نەبان کرد و پیرۆزبایان لە خەڵکی ڕاپەڕیوی وڵاتەکە و شۆڕشەکەیان کرد و تەنانەت هیچ وڵاتێک ئامادە نەبوو بیگرێتە خۆی و مافی مانەوە و پەنابەریی پێببەخشێت.
تەیاندایە لە دوای سەرەولێژبوونەوەی دەسەڵاتدارێتییە ستەمگەرە گوایا لە شکان نەهاتووەکەی، نەوەک ئەندامان و لایەنگرانی حزب و حکومەتەکەی یان هەوادارانی خۆی و بنەماڵەکەی پشتییان تێکرد و لە پەناویدا خۆیان بەخت نەکرد، بەڵکو لە خەڵکە ڕاپەڕیوە داخ لە دڵەکە زیاتر ئاگری شۆڕشیان بڵێشە پێدەدا و زیاتر لە ڕاماڵین و

کۆتاییپێهێنانی بە پەلەتر بوون.
تێیاندایە لە دوای نووچدان و کەوتنی دەسەڵاتدارەتییە هەواڵگرییە سەربازییە پۆڵایینەکەیدا، نەوەکو تەنها خۆی و بنەماڵەکەی، بەڵکو بەشێک لە وەزیر، دەستڕۆیشتووە حزبی و حکومییەکان، ژەنەڕاڵ و پلەدارە سەربازییەکانی چوار دەوریشی بە دادگا و سزای خۆیان گەیەنران.

- پۆڵ پۆتی سکرتێری حزبی شیوعیی و سەرۆکی کەمبۆدیا سەرباری ئەو هەموو جەبەڕوت و مێژووە درێژەی لە جەنگ و بواری سەربازیی، سەرباری ئەو هەموو هەژموونەی بەسەر دەزگا حزبیی و دەوڵەتییەکان و خەڵکی وڵاتەکەیدا، دوای ئەوەش کە بە هەزاران و تە بەڵێ بە ملیۆن خەڵکی لە ئافرەت، پیر و منداڵ کۆمەڵکوژ کرد، دواجار بە دیل گیرا و خرایە زیندانەوە و لە زینداندا بە زەلیلی و بە نەخۆشیی دە مرد.
- ئۆگۆستۆ پینۆشێی – جەنەڕاڵی سەربازیی- سەرۆکی دیکتاتۆریی چیلیی، سەرباری دەسەڵاتە ئاسنینە تەقەنەرەکەی کە چەندین کۆمەڵکوژی ئەنجامدا، دواجار سەرباری هەڵاتنی بۆ بەریتانیا، ماوەیەک لە مانەوەی ناچارییدا لە ماڵەکەی خۆیدا “اقامە جبرییە House arrest” و دواتر گەڕانەوەی بۆ چیلی و لەوێش لە مانەوەی ناچارییدا، بە زەلیلیی دووچاری دەوستان هات و مرد.
- نیکۆڵای چاوسیسکۆ سەرۆکی خۆداسەپاوی ڕۆمانیا لە دوای ئەوەی خۆپیشاندانی خەڵک فراوان بوو لە دژی، لە ووتەیەکیدا بە خەڵکی خۆپیشاندەر ووتی کە ئەوانە گێرە شێوێن و یاخیین و دەیانەوێت شکست بە کۆمارە سۆشیالیستییەکەی بهێنن، بەڵام نەوەکو گوێی لێنەگیرا بەڵکو خۆپیشاندان فراوانتر و گشتگیرتر بوو. کە ویستی بە هەلیکۆپتەرێک لەگەڵ هاوسەرەکەی هەڵبێت، لەلایەن هێزی هەوایی و سەربازیی ووڵاتەکەوە ناچار بە نیشتنەوە کرا و دەستگیرکرا. لە دادگاییکردنیدا هەشتا خۆی بە سەرۆکی ووڵات دەزانیی و باوەڕی بە دادگاکە و دادگاییکردنەکەی نەدەکرد و دانیپێدانەدەنا، تا سزای مەرگی بەسەردا درا و تیرباران کرا.
- موعەممەر قەزافی، سەرۆکی دیکتاتۆریی لیبیا، بە پلەیەک مەغرور بوو لە دوا ساتەکانی دەسەڵاتییدا کە ڕاپەڕینی خەڵک سەرکەوتنی مسۆگەر کردبوو، لە دواهەمین وتاریدا هەشتا خۆی بە سەرکردەی شۆڕش دەزانیی و دەیگوت شۆڕش بەردەوامە و هەموو خەڵکی ڕاپەڕیوی بە دەستی دەرەکی و بێگانە و تۆڕەی دوژمنانی گەل و نیشتمانی لیبیا دادەنا. تەنانەت ئەم سەرۆکە لە خۆڕازییە بە ڕاددەیەک مەغرور بوو لە چاوپێکەوتنێکیدا لەگەڵ ئاریانا ڤالاچەی ڕۆژنامەنووس و نووسەری بەناوبانگی ئیتالیی و جیهانی دەیگووت: هەموو ئەوروپا و ووڵاتانی ڕۆژاوا دەتوانن کتێبی سەوز وەکو کەتەلۆگێک بەکاربهێنن بۆ ئەوەی

وەکو لیبیا پێشبکەون. هەڵبەت کە کتێبی سەوز لە نوسینی خۆیەتی “موعەممەر قەزفییە” و پڕە لە وڕێنە و قسەی هەڵیت و پەڵیت وەکو زۆربەی کتێب و یاداشتەکانی سەرۆکە دیکتاتۆر، خۆس□ پێن و نارسیستەکان. ئەوە بوو دواجار کەوتە دەستی خەڵک و بوو بە ژێر دەست و پێی منداڵان و گەنجانەوە و لێیان دەپاڕایەوە کە ئازاری نەدەن و لێی نەدەن و سەرئەنجام دوای ئازارپێگەیاندنێکی زۆری بە فیشەکێک کوشتیان.

• عەلی عەبدوڵا ساڵحی سەرۆکی یەمەنیش تا دواجار ڕایکرد و لە ترسی خەڵک و خۆپیشاندەران بەجێی هێشت.

• زین العابدین بن علی سەرۆکی تونس فریا کەوت هەڵبێت بەرەو سعودیە.

• حوسنی موبارەکی سەرۆکی سی ساڵەی میسر، ل□ بەرئەنجامی خۆپیشاندانی درێژ ماوەی خەڵک ناچار بە دەست□□کارکێشانەوە کرا و دواتر دادگایی کرا و ئەویش سەرئەنجام بە زەلیلی و زەبوونی مرد.

• محمد ڕەزا شای ئێران لە بەرئەنجامی شۆڕشی گەلانی ئێران لە دژی دیکتاتۆرێتیی ئیمپراتۆرێتییەکەی لەگ□□ ه□زارییەکەی کە بەسەر خەڵکدا دایسەپاندبوو، ناچار بە جێهێشتنی تەختی پادشایی کرا و کۆتاییهێنان بە ئیمپراتۆرێتیی□ دوو هەزار و پێنج سەد ساڵییەکەی. پێی سەیر بوو کە ئەو خەڵکەی تا دوێنێ دەست و قاچییان ماچ دەکرد و بە هاتوهاوار بەسەر شاهەنشاهدا “شاهەنشاه واتا پادشای پادشاکان کە ئەو نازناوەی لە خۆی نابوو” دنیایان کاس کردبوو، بەڵام وا ئێستا دژ بە دەسەڵات و تەخت و تاراجی ئەو هوتاف دەکێشن و ب□وخێ بڕوخێ دروشمی نەبڕاوەیانە. هیچ ووڵاتێکی دنیا وەرینەگرت و ئامادەنەبوو مافی مانەوەی بداتێ بە ئەمریکای دۆست و هاوپەیمانیشییەوە، تا میسر ڕێگای پێدا بچێتە ووڵاتەکەی، هەڵات بۆ میسر و دوای ساڵێک لە ناکاو بە دڵوەستان مرد.

• سەدام حسین دیکتاتۆری بە زەبروزەنگ و خاوەنی سوپایەکی یەک ملیۆن سەربازیی و هێزێکی گەورەی چەکدار و چەکوچۆڵەی جەنگیی لە ئاستی خۆرهەڵاتی ناوەڕاستدا و خاوەنی هێزێکی گەورەی خۆبەختکەرانی سەددام “فیدائیین صدام” و شەڕکەر، ئەوە بوو لە کوردستان لە ماوەیەکی کەمدا بە ڕاپەڕینێک دەسەڵات و سوپاکەی ڕاماڵرا لەلایەن ئەو خەڵکەوە کە بەردەوام چەپڵەیان بۆ لێدەدا و گۆرانی و سروودیان پێدا هەڵدەگوت. دواتر و سەرئەنجام بێکەس و بە تەنیا لە کونە مشکێکدا دۆزرایەوە و بەدیل گیرا و سەرئەنجام دادگاییکرا و لە سێدارە درا.

• بێنیتۆ مۆسۆلینی، سەرۆکی دیکتاتۆریی فاشیستیی ئیتالیا، کە لە خۆڕازیبوون و غروریی وایلێکردبوو خۆی بە پیاوی هەرە گەورە و

بەهێزی جیهان و تەنانەت مێژووش بزانێت و دەیگوت کە ئەو لەپێناو ئیتالیا و خەڵکەکەیدا بووەتە سەرۆک و خەڵکی ئیتالیا بەختەوەر و شەرەفمەندن کە سەرۆکێکی وەکو ئەویان هەیە. سەرئەنجام کە لەگەڵ هاوسەرەکەی و چەند ئەندامێکی پارتیی فاشیست ویستیان هەڵبێن بۆ ئسپانیا، بەڵام دەستگیرکران و گوللەباران کران، خەڵک هێندە لێی پڕ بوو بوو دوای ئەوەی کەوتنە دەستیان لاشەکانیان بە شەقامەکاندا ڕادەکێشا و دواتر بۆ ماوەی چەند ڕۆژێک بە هەڵواسراویی هێشتیاننەوە.

هەموو ئەمانە کە دەڵێی کۆمەڵێک منداڵی لەدایکبووی هەمان منداڵدان، گۆشکراوی هەمان ئامێز، پەروەردەکراوی هەمان ئاکار و مێنتاڵێتیی و هەمان شیریان دەرخوارد دراوە، چەند نموونەیەک و بەشێک بوون لەو جۆرە سیستم، سەرۆک و بنەماڵانەی کە پێیان وابوو هەموو خەڵک و ووڵاتانی دنیا لە پشتیانن و دەیانپارێزن و خۆشیان دەوێن و دەسەڵاتیی ئەوان هەتا هەتاییە و بۆ سەرەولێژبوونەوە و ڕووخان نییە، لە مێژووی نزیکی حەفتا ساڵی ڕابردوودا.
گرنگ و پێویستە ئاگاداربوون لە مێژوو و خۆ گێلنەکردن لە ئاستییدا.